

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยปัญหาการใช้สื่อการสอนของนักศึกษาฝึกสอนวิทยาลัยครูพิบูลสงคราม ผู้วิจัย ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตาราง แสดงค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับ ป.กศ. 60 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 นักศึกษาระดับ ป.กศ.สูง 60 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 นักศึกษาระดับปริญญาตรี 60 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ในจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 180 คน เป็นเพศชาย 80 คน คิดเป็น ร้อยละ 44.44 เป็นเพศหญิง 100 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

ตารางที่ 1 โรงเรียนที่นักศึกษาไปฝึกสอน

โรงเรียนที่ไปฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
โรงเรียนในเมือง	70	38.89
โรงเรียนในชนบท	110	61.11
รวม	180	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นที่ตั้งโรงเรียนที่นักศึกษาไปฝึกสอน นักศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 61.11 ฝึกสอนอยู่ที่โรงเรียนในชนบท นักศึกษาร้อยละ 38.89 ฝึกสอนที่โรงเรียน ในเมือง

ตารางที่ 2 ที่พักของนักศึกษาขณะกำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัย

ขณะกำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยนักศึกษาพักอยู่ที่	จำนวนคน	ร้อยละ
หอพักของเอกชน	63	35.00
บ้านพักส่วนตัว	63	35.00
บ้านญาติ	31	17.22
หอพักของวิทยาลัย	7	3.89
อื่น ๆ	16	8.89

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นที่พักของนักศึกษาขณะกำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัย

นักศึกษาล้วนใหญ่พักอยู่ที่หอพักของเอกชนและบ้านพักส่วนตัว คิดเป็นอย่างละร้อยละ 35 เท่ากัน นักศึกษาร้อยละ 17.22 พักอยู่ที่บ้านญาติ นักศึกษาร้อยละ 3.89 พักที่หอพักของวิทยาลัย และ นักศึกษาอีกร้อยละ 8.89 พักอยู่ที่อื่น ๆ ได้แก่ วัด บ้านเช่า บ้านพักครู บ้านเพื่อน และ บ้านพักราชการ

ตารางที่ 3 ที่พักของนักศึกษาขณะฝึกสอน

ขณะฝึกสอนนักศึกษาพักอยู่ที่	จำนวนคน	ร้อยละ
หอพักที่วิทยาลัยจัดให้ที่โรงเรียนฝึกสอน	49	27.22
บ้านพักครูของโรงเรียนที่ไปฝึกสอน	42	23.33
บ้านพักส่วนตัวที่ตำบล อำเภอ ที่ไปฝึกสอน	33	18.33
พักอยู่ที่เดิมที่หอพักเอกชนก่อนออกฝึกสอน	19	10.56
หอพักเอกชนที่โรงเรียนฝึกสอน	13	7.22
พักอยู่ที่เดิมที่หอพักวิทยาลัย	1	0.56
อื่น ๆ	23	12.78

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาล้วนไปอยู่ขณะฝึกสอน จำนวนร้อยละ 27.22 พักอยู่ที่หอพักที่วิทยาลัยจัดให้ที่โรงเรียนฝึกสอน นักศึกษาร้อยละ 23.33 พักอยู่ที่บ้านพักครูของโรงเรียนที่ไปฝึกสอน นักศึกษาร้อยละ 18.33 พักอยู่ที่บ้านพักส่วนตัวที่ตำบล อำเภอ ที่ไปฝึกสอน นักศึกษาร้อยละ 10.56 พักอยู่ที่เดิมที่หอพักเอกชนก่อนออกฝึกสอน ร้อยละ 0.56 พักอยู่ที่เดิมที่หอพักวิทยาลัย

นักศึกษาร้อยละ 12.78 พักอยู่ที่อื่น ๆ ขณะฝึกสอน ได้แก่ บ้านเช่า บ้านเพื่อน บ้านญาติ บ้านพักข้าราชการ และอยู่วัด

ตารางที่ 4 ความรู้พิเศษของนักศึกษาฝึกสอน

ความรู้พิเศษของนักศึกษาฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
ศิลปะวาดเขียน	54	30.00
ช่างไฟฟ้า	30	16.67
ช่างไม้	27	15.00
การถ่ายภาพ	25	13.89
ประดิษฐ์ตัวอักษร	25	13.89
อื่น ๆ	64	33.56

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นความรู้พิเศษของนักศึกษาฝึกสอน ส่วนใหญ่ร้อยละ 30 มีความรู้ด้านศิลปะ และวาดเขียน ร้อยละ 16.67 มีความรู้เกี่ยวกับช่างไฟฟ้า ร้อยละ 15 มีความรู้ด้านช่างไม้ ร้อยละ 13.89 มีความรู้ด้านการถ่ายภาพ ร้อยละ 13.89 มีความรู้ด้านประดิษฐ์ตัวอักษร

นักศึกษาร้อยละ 33.56 มีความรู้พิเศษด้านอื่น ๆ เช่น กีฬา เย็บปักถักร้อย ประดิษฐ์ดอกไม้ ทำอาหาร ช่างเครื่องยนต์ ดนตรี ฟ้อนรำ และพิมพ์ดีด

ตารางที่ 5 ประสบการณ์ด้านงานครูก่อนฝึกสอน

ประสบการณ์ด้านงานครูก่อนฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
นักศึกษาไม่เคยเป็นครูก่อน	166	92.22
นักศึกษาเคยเป็นครูก่อน	14	7.78
รวม	180	100.00

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาล้วนใหญ่ร้อยละ 92.22 ไม่เคยเป็นครูก่อนเลย และนักศึกษาร้อยละ 7.78 เคยเป็นครูก่อน

ตารางที่ 6 ปัญหาในการสอนของนักศึกษาฝึกสอน

ปัญหาในการสอนของนักศึกษาฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
ไม่มีความรู้ในการผลิตอุปกรณ์ที่จะนำมาประกอบการสอนได้	73	40.56
ไม่ได้เตรียมการสอนมาก่อน	31	17.22
มีอุปกรณ์แล้ว แต่ไม่มีความชำนาญในการใช้ ทำให้ไม่กล้าใช้	29	16.11
อื่น ๆ	47	26.11
รวม	180	100.00

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นปัญหาในการสอนของนักศึกษาฝึกสอนว่า นักศึกษาร้อยละ 40.56 ไม่มีความรู้ในการผลิตอุปกรณ์ที่จะนำมาประกอบการสอนได้ ร้อยละ 17.22 นักศึกษาไม่ได้เตรียมการสอนมาก่อน นักศึกษาร้อยละ 16.11 มีอุปกรณ์แล้ว แต่ไม่มีความชำนาญในการใช้ทำให้ไม่กล้าใช้

นักศึกษาร้อยละ 26.11 มีปัญหาในด้านอื่น ๆ ได้แก่ การใช้คำพูดกับเด็ก ครูที่เลี้ยงให้สอนมากเกินไป เด็กดื้อไม่เชื่อฟัง ไม่มีอุปกรณ์ นักศึกษาเตรียมตัวมาแล้วแต่เด็กไม่สนใจเรียน และขาดเงินซื้ออุปกรณ์

ตารางที่ 7 สิ่งที่นักศึกษายึดเป็นหลักในการสอน

สิ่งที่นักศึกษายึดเป็นหลักในการสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
สอนตามแนวทางทฤษฎีที่ได้เรียนมา	98	54.44
สอนตามแบบฉบับของตนเองไม่ขึ้นกับใคร	54	30.00
สอนตามแบบฉบับของครูอาจารย์ที่นักศึกษาชอบ	26	14.44
สอนตามแบบฉบับของเพื่อนหรือรุ่นพี่ที่เคยไปสังเกตการสอนหรือเคยเห็นมา	19	10.56
อื่น ๆ	5	2.78

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นสิ่งที่นักศึกษายึดเป็นหลักในการสอน นักศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 54.44 สอนตามแนวทางทฤษฎีที่ได้เรียนมา ร้อยละ 30 สอนตามแบบฉบับของตนเองไม่ขึ้นกับใคร ร้อยละ 14.44 สอนตามแบบฉบับของครูอาจารย์ที่นักศึกษาชอบ ร้อยละ 10.56 สอนตามแบบฉบับของเพื่อนหรือรุ่นพี่ที่เคยไปสังเกตการสอนหรือเคยเห็นมา

นักศึกษาร้อยละ 2.78 สอนแบบอื่น ๆ คือ สอนตามสภาพการณ์ที่เด็กเป็นอยู่ สอนตามหลักสูตร สอนตามความคิดของตนเอง และสอนตามการสอนแผนใหม่

ตารางที่ 8 วิธีการสอนที่นักศึกษานิยมใช้มาก

วิธีการสอนที่นักศึกษานิยมใช้มาก	จำนวนคน	ร้อยละ
วิธีการสอนแบบใช้การทดลองและให้ดูของจริง	94	52.22
วิธีการสอนแบบบรรยายโดยใช้อุปกรณ์ประกอบ	93	51.67
วิธีการสอนแบบอภิปรายหรือให้รายงานเป็นกลุ่ม	17	9.44
วิธีการสอนแบบบรรยายโดยไม่ใช้อุปกรณ์ประกอบ	5	2.78

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นวิธีการสอนที่นักศึกษานิยมใช้มาก นักศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.22 นิยมสอนแบบใช้การทดลองและให้ดูของจริง ร้อยละ 51.67 นิยมวิธีการสอนแบบบรรยาย โดยใช้อุปกรณ์ประกอบ ร้อยละ 9.44 นิยมใช้วิธีการสอนแบบอภิปราย หรือให้รายงานเป็นกลุ่ม ร้อยละ 2.78 นิยมวิธีการสอนแบบบรรยาย โดยไม่ใช้อุปกรณ์ประกอบ

ตารางที่ 9 ปัญหาที่มักเกิดขึ้นเมื่อนักศึกษาล่องโดยใช้วีดิโอบรรยายและใช้สื่อการสอนประกอบ

ปัญหาที่มักเกิดขึ้นเมื่อนักศึกษาล่องโดยใช้วีดิโอบรรยายและใช้สื่อการสอนประกอบ	จำนวนคน	ร้อยละ
สภาพห้องเรียนไม่เอื้อต่อการใช้สื่อการสอนทำให้ล่องไม่สะดวก	75	41.67
ล่องเนื้อหาได้น้อย เพราะมีวุ่นวายอยู่กับเรื่องสื่อการสอน	50	27.78
รู้สึกสับสนไม่สามารถล่องตามลำดับที่เตรียมมาได้	30	16.67
เกิดความผิดพลาดเพราะขาดความแม่นยำในการใช้สื่อการสอน	25	13.89
ไม่มีปัญหา	8	4.44

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นปัญหาที่มักเกิดขึ้นเมื่อนักศึกษาล่องโดยใช้วีดิโอบรรยายและใช้สื่อการสอนประกอบ นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 41.67 ประสบบัญหาลสภาพห้องเรียนไม่เอื้อต่อการใช้สื่อการสอน ทำให้ล่องไม่สะดวก ร้อยละ 27.78 ประสบบัญหาล่องเนื้อหาได้น้อย เพราะมีวุ่นวายอยู่กับเรื่องสื่อการสอน ร้อยละ 16.67 ประสบบัญหาว่านักศึกษา รู้สึกสับสน ไม่สามารถล่องตามลำดับที่เตรียมมาได้ ร้อยละ 13.89 ประสบบัญหาว่ามักเกิดความผิดพลาด เพราะขาดความแม่นยำในการใช้สื่อการสอน ส่วนนักศึกษาร้อยละ 4.44 ไม่มีปัญหาใด ๆ ในการล่องโดยใช้วีดิโอบรรยายและใช้สื่อการสอนประกอบ

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสื่อการสอน

ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสื่อการสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
มีประโยชน์มาก เพราะทำให้หมกเรียนเข้าใจบทเรียนดียิ่งขึ้น	165	91.67
มีประโยชน์บ้าง เพราะทำให้เด็กได้ดูของแปลก ๆ ไม่ง่วงนอน	32	17.78
ไม่ค่อยมีประโยชน์ เพราะทำให้เสียเวลาเรียนและยุ่งยาก	1	0.56
ไม่มีประโยชน์ เพราะไม่ใช้สื่อการสอนเด็กก็เข้าใจอยู่แล้ว	1	0.56

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 91.67 เห็นว่าสื่อการสอนมีประโยชน์มาก เพราะทำให้หมกเรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้น ร้อยละ 17.78 เห็นว่า สื่อการสอนมีประโยชน์บ้าง เพราะทำให้เด็กได้ดูของแปลก ๆ ไม่ง่วงนอน ร้อยละ 0.56 เห็นว่า สื่อการสอนไม่ค่อยมีประโยชน์ เพราะทำให้เสียเวลาเรียนและยุ่งยาก ร้อยละ 0.56 เห็นว่า สื่อการสอนไม่มีประโยชน์ เพราะไม่ใช้สื่อการสอนเด็กก็เข้าใจอยู่แล้ว

ตารางที่ 11 ความรู้สึกของนักศึกษาในชั่วโมงที่ใช้สื่อการสอน

ความรู้สึกของนักศึกษา ในชั่วโมงที่ใช้สื่อการสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
รู้สึกประสพผลสำเร็จในการสอนชั่วโมงนั้นเป็นอย่างดี	83	46.11
นักเรียนสนใจบทเรียนมากกว่าปกติ	76	42.22
เชื่อมั่นในตนเองและสนุกสนานในการสอน	57	31.67
ยุ่งยากและประหม่าจนเกิดการผิดพลาดบ่อย ๆ	4	2.22

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นความรู้สึกของนักศึกษาในชั่วโมงที่ใช้สื่อการสอน นักศึกษาล้วนใหญ่ร้อยละ 46.11 รู้สึกประสพผลสำเร็จในการสอนชั่วโมงนั้นเป็นอย่างดี ร้อยละ 42.22 รู้สึกว่านักเรียนสนใจบทเรียนมากกว่าปกติ ร้อยละ 31.67 รู้สึกเชื่อมั่นในตนเองและสนุกสนานในการสอน ร้อยละ 2.22 รู้สึกยุ่งยากและประหม่าจนเกิดการผิดพลาดบ่อย ๆ

ตารางที่ 12 ความรู้สึกของนักศึกษาในช่วงเวลาที่ไม่ใช่สัปดาห์สอน

ความรู้สึกของนักศึกษาในช่วงเวลาที่ไม่ใช่สัปดาห์สอน	จำนวนคน	ร้อยละ
นักเรียนไม่สนใจการเรียนเท่าที่ควร	123	68.33
ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง	38	21.11
ละทิ้งสัปดาห์สอนราบรื่นดี	17	9.44
อื่น ๆ	4	2.22

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นความรู้สึกของนักศึกษาในช่วงเวลาที่ไม่ใช่สัปดาห์สอน นักศึกษาล้วนส่วนใหญ่ร้อยละ 68.33 รู้สึกว่านักเรียนไม่สนใจการเรียนเท่าที่ควร ร้อยละ 21.11 รู้สึกขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ร้อยละ 9.44 สอนได้ละทิ้งสัปดาห์สอนราบรื่นดี นักศึกษาร้อยละ 2.22 มีความรู้สึกอื่น ๆ ได้แก่ สอนไม่คล่อง นักเรียนขาดความกระตือรือร้นและสอนได้ราบรื่นดี

ตารางที่ 13 โอกาสที่นักศึกษาจะใช้สื่อการสอน

โอกาสที่นักศึกษาจะใช้สื่อการสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
ใช้เมื่อเห็นว่าสื่อั้นเหมาะสมที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจยิ่งขึ้น	140	77.78
ใช้เมื่อทเรียนนั้น ๆ มีสื่อการสอนอยู่แล้วหรือหาสื่อได้ง่าย	48	26.67
ใช้เมื่อทเรียนนั้น ๆ ไม่สามารถสอนได้โดยปราศจากการใช้สื่อการสอน	39	21.67
ใช้เมื่ออาจารย์เเทศ์มาตุการสอน	21	11.67
อื่น ๆ	1	0.56

จากตารางที่ 13 นักศึกษาจะใช้สื่อการสอนเมื่อเห็นว่าสื่อั้นเหมาะสมที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจร้อยละ 77.78 เมื่อทเรียนนั้น ๆ มีสื่อการสอนอยู่แล้วหรือหาได้ง่ายร้อยละ 26.67 เมื่อทเรียนนั้นไม่สามารถสอนได้โดยปราศจากสื่อการสอนร้อยละ 21.67 เมื่ออาจารย์เเทศ์มาตุการสอนร้อยละ 11.67 และใช้ในโอกาสอื่น ๆ ร้อยละ 0.56 คือใช้เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศในห้องเรียน

ตารางที่ 14 สาเหตุที่นักศึกษาไม่ผลิตสื่อการสอนเอง

สาเหตุที่นักศึกษาไม่ผลิตสื่อการสอนเอง	จำนวนคน	ร้อยละ
ไม่มีทุนทรัพย์ที่จะซื้อวัสดุขึ้นมาผลิตสื่อการสอน	92	51.11
ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะผลิตได้	67	37.22
ไม่มีความรู้และทักษะในการผลิตสื่อการสอนนั้น ๆ มาก่อน	39	21.67

จากตารางที่ 14 การที่นักศึกษาไม่ผลิตสื่อการสอนเอง เนื่องจากไม่มีทุนทรัพย์ที่จะซื้อวัสดุขึ้นมาผลิต ร้อยละ 51.11 เนื่องจากไม่มีเวลาร้อยละ 37.22 และเนื่องจากไม่มีความรู้และทักษะในการผลิตสื่อการสอนมาก่อนร้อยละ 21.67

ตารางที่ 15 แสดงการเรียนวิชาการผลิตและการใช้สื่อการสอนของนักศึกษาฝึกสอน

นักศึกษาฝึกสอนเรียนวิชาการผลิตและการใช้สื่อการสอนจาก	จำนวนคน	ร้อยละ
อาจารย์ผู้สอนวิชาต่าง ๆ	141	78.33
อาจารย์ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา	35	19.45
อื่น ๆ	4	2.22
รวม	180	100.00

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นการเรียนวิชาการผลิตและการใช้สื่อการสอน นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 78.33 เรียนวิชาการผลิตและการใช้สื่อการสอนจากอาจารย์ผู้สอนวิชาต่าง ๆ นักศึกษาร้อยละ 19.45 เรียนจากอาจารย์ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา และนักศึกษาร้อยละ 2.22 เรียนจากที่อื่น ๆ ได้แก่ สังเกตเอง ไม่เคยเรียน และได้จากประสบการณ์

ตารางที่ 16 เหตุผลสำคัญในการเลือกซื้อการล่อนของนักศึกษา

เหตุผลสำคัญในการเลือกซื้อการล่อนของนักศึกษาฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
เร้าและดึงดูดความสนใจ	101	56.11
เหมาะสมกับชั้นและวัยของเด็ก	96	53.33
เหมาะสมกับเนื้อหา	95	52.78
ประหยัดเวลาในการชี้แจง	69	38.33
ตรงจุดมุ่งหมาย	59	32.78
ราคาถูก	58	32.22
ได้ผลคุ้มกับเวลาและแรงงาน	50	27.78
มีความชัดเจน	33	18.33

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาเลือกซื้อการล่อนเพราะเร้าและดึงดูดความสนใจ ร้อยละ 56.11 ตามความเหมาะสมกับชั้นและวัยของเด็ก ร้อยละ 53.33 ตามความเหมาะสมกับเนื้อหา ร้อยละ 52.78 เลือกซื้อที่ประหยัดเวลาในการชี้แจง ร้อยละ 38.33 เลือกซื้อที่ตรงกับจุดมุ่งหมาย ร้อยละ 32.78 เลือกซื้อที่ราคาถูกร้อยละ 32.22 เลือกซื้อที่ได้ผลคุ้มกับเวลาและแรงงาน ร้อยละ 27.78 และเลือกซื้อที่มีความชัดเจน ร้อยละ 18.33

ตารางที่ 17 การสำรวจสื่อการสอนที่วิทยาลัยหรือโรงเรียนที่ฝึกสอนของนักศึกษาก่อนออกฝึกสอน

การสำรวจสื่อการสอนของนักศึกษาก่อนออกฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
เคยสำรวจสื่อการสอนก่อนออกฝึกสอน	108	60.00
ไม่เคยสำรวจสื่อการสอนก่อนออกฝึกสอน	72	40.00
รวม	180	100.00

จากตารางที่ 17 นักศึกษาร้อยละ 60 เคยสำรวจสื่อการสอน นักศึกษาร้อยละ 40 ไม่เคยสำรวจสื่อการสอนเลย

นักศึกษาคือเคยสำรวจสื่อการสอนจำนวน 108 คน ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับจำนวนสื่อการสอนดังนี้ นักศึกษาร้อยละ 15.74 เห็นว่าสื่อการสอนมีมาก นักศึกษาร้อยละ 71.3 เห็นว่ามีสื่อการสอนปานกลาง และนักศึกษาร้อยละ 12.96 เห็นว่าไม่ค่อยมีสื่อการสอน

สาเหตุที่นักศึกษาไม่ได้สำรวจสื่อการสอนเลยนั้น เนื่องจาก

1. ไม่มีเวลา
2. ไม่รู้แหล่งอุปกรณ์
3. ไม่สนใจ
4. ไม่รู้จักโรงเรียนฝึกสอนมาก่อนเลย

5. ไม่มีคนแนะนำ
6. วิทยาลัยครูบริการไม่ดี มีความยุ่งยากในการขอยืม
7. เห็นว่าอุปกรณ์มีน้อยและพอที่จะผลิตเองได้
8. ต้องใช้เงินมาก
9. ไม่กล้าไปสำรวจ และสื่อบางอย่างวิทยาลัยครูก็ไม่ให้ยืม
10. หน่วยฝึกสอนอยู่ไกล
11. สื่อการสอนจัดไว้สับสนไม่เป็นระเบียบ
12. เห็นว่าสามารถผลิตเองได้

ตารางที่ 18 ความเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดหาสื่อการสอนสำหรับวิชาที่นักศึกษาฝึกสอนอยู่

ความเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดหาสื่อการสอนฯ	จำนวนคน	ร้อยละ
จัดหาสื่อการสอนได้ยากปานกลาง	122	67.78
จัดหาสื่อการสอนได้ง่าย	46	25.55
จัดหาสื่อการสอนได้ยากมาก	9	5.00
จัดหาสื่อการสอนได้ง่ายมาก	3	1.67
รวม	180	100.00

จากตารางที่ 18 ความเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดหาสื่อการสอนสำหรับวิชาที่นักศึกษาฝึกสอนอยู่ ปรากฏว่านักศึกษาร้อยละ 5 จัดหาสื่อการสอนยากมาก นักศึกษาร้อยละ 67.78 จัดหาสื่อการสอนปานกลาง นักศึกษาร้อยละ 25.55 จัดหาสื่อการสอนได้ง่าย นักศึกษาร้อยละ 1.67 จัดหาสื่อการสอนง่ายมาก กล่าวได้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่จัดหาสื่อการสอนได้ยากปานกลาง

ตารางที่ 19 ระดับความรู้พื้นฐานของนักศึกษาเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอน

ระดับความรู้พื้นฐานของนักศึกษาเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
มีความรู้พื้นฐานพอใช้ได้	108	60.00
มีความรู้พื้นฐานดี	47	26.11
มีความรู้พื้นฐานน้อย	16	8.89
มีความรู้พื้นฐานดีมาก	9	5.00
รวม	180	100.00

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นระดับความรู้พื้นฐานของนักศึกษาเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนดังนี้ นักศึกษาล้วนใหญ่ร้อยละ 60 มีความรู้พอใช้ได้ ร้อยละ 26.11 มีความรู้ดี ร้อยละ 8.89 มีความรู้พื้นฐานน้อย ร้อยละ 5 มีความรู้ในระดับดีมาก

ตารางที่ 20 ความสำคัญของลำดับชั้นในการสอนต่อการใช้สื่อการสอนของนักศึกษา

ความสำคัญของลำดับชั้นในการสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
ลำดับชั้นในการสอนมีความสำคัญมาก	153	85.00
ลำดับชั้นในการสอนมีความสำคัญน้อย	26	14.44
ลำดับชั้นในการสอนไม่มีความสำคัญเลย	1	0.56
รวม	180	100.00

จากตารางที่ 20 นักศึกษาล้วนใหญ่เห็นความสำคัญของลำดับชั้นการสอนที่มีต่อการใช้สื่อการสอนว่ามีความสำคัญมากร้อยละ 85.00 นักศึกษาที่เห็นความสำคัญน้อยมีร้อยละ 14.44 และนักศึกษาที่ไม่เห็นความสำคัญเลยมีร้อยละ 0.56

ตารางที่ 21 วิธีจัดหาสื่อการสอนของนักศึกษาฝึกสอน

วิธีจัดหาสื่อการสอนของนักศึกษาฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
ผลิตขึ้นใช้เอง	146	81.11
ขอยืมจากแหล่งต่าง ๆ	58	32.22
ให้นักเรียนช่วยกันจัดหา	54	30.00
ซื้อ	52	28.89
ขอจากแหล่งอื่น ๆ	20	11.11

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาล้วนใหญ่ผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง ร้อยละ 81.11 ขอยืมจากแหล่งต่าง ๆ ร้อยละ 32.22 ให้นักเรียนช่วยจัดหาร้อยละ 30 ซื้อร้อยละ 28.89 และขอจากแหล่งอื่น ๆ ร้อยละ 11.11

ตารางที่ 22 สื่อการสอนที่นักศึกษามผลิตได้เอง

สื่อการสอนที่นักศึกษามผลิตได้เอง	จำนวนคน	ร้อยละ
บัตรคำ	148	82.22
แผนภูมิ	128	71.11
สมุดภาพ	93	51.66
ของจำลอง	85	47.22
ภาพการ์ตูน	68	37.78
ภาพพลิก	63	35.00
กระดานผ้าสำลี	58	32.22
แผนที่	50	27.78
กระดานนิเทศ	41	22.78
แผนสถิติ	27	15.00

จากตารางที่ 22 นักศึกษามผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เองมากที่สุด ได้แก่ บัตรคำร้อยละ 82.22 รองลงมาได้แก่แผนภูมิร้อยละ 71.11 สมุดภาพร้อยละ 51.66 ของจำลองร้อยละ 47.22 ภาพการ์ตูนร้อยละ 37.78 ภาพพลิกร้อยละ 35 กระดานผ้าสำลีร้อยละ 32.22 แผนที่ร้อยละ 27.78 กระดานนิเทศร้อยละ 22.78 และสื่อการสอนที่นักศึกษามผลิตเองน้อยที่สุด ได้แก่แผนสถิติ ร้อยละ 15

ตารางที่ 23 ความเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของสื่อการสอนที่นักศึกษาผลิตขึ้นใช้เอง

ความเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของสื่อการสอนที่นักศึกษาผลิต	จำนวนคน	ร้อยละ
ดี และมีประสิทธิภาพใช้ได้ผล	110	61.11
คุณภาพยังไม่ดีพอ	67	37.22
ยังผลิตไม่ตรงกับเนื้อหาวิชา	3	1.67
รวม	180	100.00

จากตารางที่ 23 นักศึกษาล้วนใหญ่เห็นว่า : คุณภาพของสื่อการสอนที่นักศึกษาผลิตขึ้นใช้เองนั้นดีและมีประสิทธิภาพใช้ได้ผลร้อยละ 61.11 นักศึกษาร้อยละ 37.22 เห็นว่าคุณภาพยังไม่ดีพอ และนักศึกษาร้อยละ 1.67 เป็นที่ยังผลิตไม่ตรงกับเนื้อหา

ตารางที่ 24 การเตรียมการใช้สื่อการสอนของนักศึกษาฝึกสอน

การเตรียมการใช้สื่อการสอนของนักศึกษา	จำนวนคน	ร้อยละ
วางแผนการใช้สื่อการสอนล่วงหน้า	114	63.33
เตรียมกิจกรรมเรียงลำดับก่อนหลัง	110	61.11
ทดลองก่อนใช้	73	40.56
เตรียมชั้นเรียน	29	16.11
เตรียมนักเรียน	24	13.33

จากตารางที่ 24 การเตรียมการใช้สื่อการสอนของนักศึกษา ร้อยละ 63.33
 วางแผนการใช้สื่อการสอนล่วงหน้า นักศึกษาร้อยละ 61.11 เตรียมกิจกรรมเรียงลำดับ
 ก่อนหลัง นักศึกษาร้อยละ 40.56 ทดลองก่อนใช้ นักศึกษาร้อยละ 16.11 เตรียม
 ชั้นเรียน นักศึกษาร้อยละ 13.33 กล่าวได้ว่านักศึกษาล้วนมากวางแผนการใช้สื่อการสอน
 ล่วงหน้าก่อนสอนจริง

ตารางที่ 25 ลักษณะการใช้สื่อการสอนของนักศึกษาฝึกสอน

ลักษณะการใช้สื่อการสอนของนักศึกษาฝึกสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
ใช้ประกอบการอธิบาย	137	76.11
ให้นำเข้าสู่บทเรียน	130	72.22
ใช้ประกอบกิจกรรมต่าง ๆ	86	47.78
ใช้เสริมบทเรียน	57	31.67
ใช้ทบทวนบทเรียน	40	22.22

จากตารางที่ 25 การใช้สื่อการสอนของนักศึกษา นักศึกษาร้อยละ 76.11 ใช้สื่อการสอนประกอบการอธิบาย นักศึกษาร้อยละ 72.22 ใช้สื่อการสอนนำเข้าสู่บทเรียน นักศึกษาร้อยละ 47.78 ใช้สื่อการสอนประกอบกิจกรรมต่าง ๆ นักศึกษาร้อยละ 31.67 ใช้สื่อการสอนเสริมบทเรียน นักศึกษาร้อยละ 22.22 ใช้สื่อการสอนทบทวนบทเรียน กล่าวได้ว่านักศึกษาล้วนส่วนใหญ่ใช้สื่อการสอนประกอบการอธิบาย

ตารางที่ 26 ระดับการใช้สื่อการสอนของนักศึกษาเรียงจากน้อยไปหามาก

ลำดับที่	รายการอุปกรณ์	ลำดับการใช้
1	บัตรคำ	391.67
2	รูปภาพ	376.11
3	ของจริง	371.67
4	แผนภูมิ	331.11
5	การสาธิต	311.11
6	ของจำลอง	308.33
7	การทดลอง	298.89
8	สมุดภาพ	293.89
9	ภาพการ์ตูน	271.11
10	กระดานนิเทศ	268.33
11	กระดานผ้าล้าสี	246.67
12	ภาพพลิก	237.22
13	ชุดการสอน	225.00
14	นิทรรศการ	199.44
15	แผนที่	192.22
16	คู่มือการเรียน	171.44
17	แผนสถิติ	178.33
18	วิทยุ	170.00
19	เทป	163.33

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ลำดับที่	รายการอุปกรณ์	ลำดับการใช้
20	ภาพยนตร์	125.56
21	ฟิล์มลึตรับ	123.89
22	สไลด์	117.22

ค่าระดับการใช้

450 - 500	แสดงว่าใช้มากที่สุด
350 - 449.9	แสดงว่าใช้มาก
250 - 349.9	แสดงว่าใช้ปานกลาง
150 - 249.9	แสดงว่าใช้น้อย
50 - 149.9	แสดงว่าใช้น้อยมาก

จากตารางที่ 26 สื่อการสอนที่ใช้มาก ได้แก่ บัตรคำ รูปภาพ และของจริง ที่ใช้ปานกลางได้แก่ แผนภูมิ การสำริด ของจำลอง การทดลอง สุ่มตภาพ ภาพการ์ตูน และกระดานนิเทศ สื่อการสอนที่ใช้น้อย ได้แก่ กระดานผ้าสาส์ ภาพพลิก ชุดการสอน นิทรรศการ แผนที่ คู่มือการเรียน แผนสถิติ วิทยุ และเทป ที่ใช้น้อยมากได้แก่ ภาพยนตร์ ฟิล์มลึตรับ และสไลด์

จะเห็นได้ว่า สื่อการสอนที่นักศึกษาใช้ในการฝึกสอนน้อยมาก เป็นจำพวกเครื่องฉายต่าง ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเครื่องมือประเภทเครื่องฉายมีน้อย หรืออุปกรณ์เกี่ยวกับเครื่องฉาย เช่น

ฟิล์มภาพยนตร์ เป็นต้น หาได้ยากในชนบท ประกอบกับโรงเรียนในชนบทส่วนมากยังไม่มีไฟฟ้าใช้ ดังนั้น สื่อการสอนที่เหมาะสมจึงเป็นพวกวัสดุกราฟิกที่นักศึกษาสามารถผลิตได้เองเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ บัตรคำ เป็นต้น

ตารางที่ 27 แนวปฏิบัติของนักศึกษาหลังจากการใช้สื่อการสอนแล้ว

แนวปฏิบัติของนักศึกษาหลังจากการใช้สื่อการสอนแล้ว	จำนวนคน	ร้อยละ
ประเมินผลการใช้	100	55.56
เก็บให้เรียบร้อย	79	43.89
ใช้แบบทดสอบความเข้าใจ	56	31.11
จัดกิจกรรมต่อเนื่อง	44	24.44

จากตารางที่ 27 แสดงให้เห็นว่า แนวปฏิบัติหลังจากที่นักศึกษาใช้สื่อการสอนแล้วคือนักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 55.56 ประเมินผลการใช้ รองลงมา นักศึกษาร้อยละ 43.89 เก็บให้เรียบร้อย นักศึกษาร้อยละ 31.11 ใช้แบบทดสอบความเข้าใจ และนักศึกษาร้อยละ 24.44 จัดกิจกรรมต่อเนื่อง

ตารางที่ 28 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับสื่อการสอน

ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับสื่อการสอน	จำนวนคน	ร้อยละ
ขาดความรู้ในการผลิต	81	45.00
งานสอนมากไม่มีเวลาเตรียมการสอน	54	30.00
ขาดทักษะในการใช้	47	26.11
ไม่สามารถเลือกสื่อการสอนให้ตรงกับความต้องการ	39	21.67
ไม่ทราบกลวิธีในการใช้สื่อการสอนสอดแทรกเข้าไปในบทเรียน	33	18.33
ไม่เข้าใจเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของบทเรียน	21	11.67
ไม่เห็นความจำเป็น	8	4.44

จากตารางที่ 28 แสดงให้เห็นปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับสื่อการสอน จะเห็นได้ว่า ปัญหาสำคัญที่สุดคือ นักศึกษาขาดความรู้ในการผลิต ร้อยละ 45.00 และงานสอนมากไม่มีเวลาเตรียมการสอนร้อยละ 30 รองลงมาคือขาดทักษะในการผลิตร้อยละ 26.11 นักศึกษาไม่สามารถเลือกสื่อการสอนให้ตรงกับความต้องการร้อยละ 21.67 นักศึกษาไม่ทราบกลวิธีในการใช้สื่อการสอนสอดแทรกเข้าไปในบทเรียนร้อยละ 18.33 นักศึกษาไม่เข้าใจในเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของบทเรียนร้อยละ 11.67 นักศึกษาไม่เห็นความจำเป็นของสื่อการสอน ร้อยละ 4.44

ตารางที่ 29 แสดงสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับการบริการ การผลิตและการใช้สื่อการสอนของนักศึกษา
ฝึกสอน

ข้อ	รายการ	ในเมือง			ชนบท		
		$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล
1	ความเอาใจใส่ของโรงเรียนฝึกสอนต่อ การผลิตและการใช้สื่อการสอนของ นักศึกษา	3.10	0.92	ปฏิบัติบ้าง	2.90	1.09	ปฏิบัติบ้าง
2	ความเอาใจใส่ของครูที่เลี้ยงในการ ให้ข้อเสนอแนะและอำนวยความสะดวก ในการผลิตการใช้สื่อการสอน	3.33	1.07	ปฏิบัติบ้าง	3.23	1.11	ปฏิบัติบ้าง
3	ความเอาใจใส่ของอาจารย์เทคนิค ในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการผลิต และการใช้สื่อการสอน	3.04	0.98	ปฏิบัติบ้าง	2.73	1.00	ปฏิบัติบ้าง
4	การจัดให้มีการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับ การผลิตการใช้สื่อการสอนโดย อาจารย์เทคนิค	2.70	1.08	ปฏิบัติบ้าง	2.55	1.27	ปฏิบัติบ้าง
5	นักศึกษาสามารถจัดคู่มือ ตำรา แบบเรียน ประกอบการฝึกสอน	3.14	0.98	ปฏิบัติบ้าง	3.02	1.17	ปฏิบัติบ้าง
6	นักศึกษาสามารถกลับไปฝึกฝนทักษะ การใช้เครื่องฉาย เครื่องบันทึกเสียง และผลิตการสอนที่วิทยาลัย	2.16	1.12	ปฏิบัติน้อย	2.20	1.19	ปฏิบัติน้อย

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ในเมือง			ชนบท		
		$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล
7	โรงเรียนฝึกสอนมีวัสดุอุปกรณ์ให้ยืม	2.94	1.17	ปฏิบัติบ้าง	2.46	1.26	ปฏิบัติน้อย
8	วิทยาลัยจัดบริการสื่อการสอนให้แก่ แก่นักศึกษา	2.56	1.21	ปฏิบัติบ้าง	2.41	1.14	ปฏิบัติน้อย
9	นักศึกษาฝึกสอน มีโอกาสเข้าไปยืมสื่อ การสอนจากวิทยาลัย	2.25	1.17	ปฏิบัติน้อย	2.44	1.18	ปฏิบัติน้อย
10	ความสะดวกในการจัดหาสื่อการสอนใน ท้องถิ่น	2.93	1.12	ปฏิบัติบ้าง	2.86	1.09	ปฏิบัติบ้าง
11	โรงเรียนฝึกสอนจัดสถานที่สำหรับผลิต และใช้สื่อการสอนให้นักศึกษา	2.64	1.08	ปฏิบัติบ้าง	2.51	1.20	ปฏิบัติน้อย
12	สภาพความเป็นอยู่ขณะทำการฝึกสอน เมื่ออำนวยความสะดวกต่อการผลิต การใช้ สื่อการสอน	2.77	1.08	ปฏิบัติบ้าง	2.81	1.13	ปฏิบัติบ้าง
13	นักศึกษาทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ และเนื้อหาของบทเรียนอย่างละเอียด	3.13	0.95	ปฏิบัติบ้าง	3.29	0.91	ปฏิบัติบ้าง
14	นักศึกษาฝึกสอนอยู่โรงเรียนเดียวกัน มีโอกาสมผลิตและจัดหาสื่อการสอนร่วมกัน	3.13	1.14	ปฏิบัติบ้าง	3.27	1.04	ปฏิบัติบ้าง
15	นักเรียนในโรงเรียนฝึกสอนมีส่วนร่วม ในการผลิตและการใช้สื่อการสอนร่วมกัน	3.01	1.27	ปฏิบัติบ้าง	2.98	1.15	ปฏิบัติบ้าง

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ในเมือง			ชนบท		
		$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล
16	การจ่ายเงินสำหรับซื้อหรือผลิตสื่อ การล่อนของนักศึกษา	3.31	1.06	ปฏิบัติบ้าง	3.31	1.14	ปฏิบัติบ้าง
17	การมีเวลาในการเลือกสื่อการล่อน และพิจารณาวิธีการใช้ก่อนล่อน จริงของนักศึกษา	3.16	0.97	ปฏิบัติบ้าง	3.00	0.98	ปฏิบัติบ้าง
18	นักศึกษาคะใช้สื่อการล่อนเฉพาะที่ เนื้อหาสำคัญและเข้าใจยาก	3.26	0.96	ปฏิบัติบ้าง	3.06	1.03	ปฏิบัติบ้าง
19	นักศึกษานำสื่อการล่อนมาใช้ตามที่ กำหนดไว้ในการบันทึกการล่อน	3.54	0.97	ปฏิบัติบ้าง	3.31	1.15	ปฏิบัติบ้าง
20	นักศึกษาคะใช้สื่อการล่อนภายในเวลา ที่กำหนดไว้	3.23	0.95	ปฏิบัติบ้าง	3.27	1.06	ปฏิบัติบ้าง
21	การใช้ความสังเกตดูความสนใจและ ความต้องการของนักเรียนขณะที่ใช้ สื่อการล่อน	3.70	0.92	ปฏิบัติมาก	3.55	0.98	ปฏิบัติมาก